

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6331 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-13
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
 By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$5.50
 For Half Year — (Za pol leta) 2.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 1.00
 By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 1.50
 For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge tujerazne države):
 For One Year — (Za celo leto) \$9.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50
 Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

TUDI TI SO KRIVI NAŠIH ŽRTEV

(Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta)

IV.

Ko je državni tožilec tako orisal in razčlenil vsakega obtoženca, je dejal:

Šestega aprila 1941 so Hitlerjeve motorizirane tolpe napadle Jugoslavijo, ki ni hotela postati vazal fašističnih imperijalistov. Gospodarski pohod je bila prva oblika napada napram vsem majhnim narodom. Fašizem je hotel preprečiti samostojni razvoj industrijalizacije malih držav in je hotel napraviti industrijo malih držav za privesek industrije nacistične Nemčije. Fašizem je hotel, da se mali narodi spravijo na stopnjo kolonialnih narodov, a njihovo gospodarstvo, da se, če ne že popolnoma zatre, pa vsaj postavi v popolno njegovo odvisnost. Ta pohod fašističnega gospodarstva se je vršil z nacističnim kapitalom, ki je bil glavni pobudnik za popolno politično nadvlado fašističnih imperijalistov.

Razumljivo je, da je nacizem iskal povsod svoje sluge za čim hitrejšo izvedbo tega načrta in da so pri taki fašistični gospodarski politiki v malih državah bogatele posamezne protiljudske klike. Prav te klike so postale glavno oporišče okupatorja in preko njih se je vršilo postopno zaslužjevanje slovenskega naroda. Okoli teh klik se je na Slovenskem zbiralo vse tisto, kar je bilo v nasprotju z lastnim narodom. Nekdanji patentirani kričarji bivših jugoslovanskih nacionalistov so si nadeli modro barvo in so skupaj s svojimi belogardističnimi brati postali najzvestejši sodelavci nacističnih izvržkov. In kaj je končno fašizem? Fašizem je oblast finančnega kapitala, ki je hotel na teroristični način obračunati z delavskim razredom in naprednim delom kmetov in inteligence. Toda to pot je enkrat za vselej propadel. Zato so propadli tudi njegovi sodelavci, domači Quislingi, ki sede danes na zatožni klopi in čakajo pravične kazni za judežve groše, ki so jih prejeli v obliki dividend.

Govor glavnega tožilca dr. Stantea

Nato je povzel besedo glavni javni tožilec dr. Stante, ki je med drugim izjavil: Po celodnevni razpravi, ki je dobila nekako obeležje finančnega značaja, obeležje bančnega razmotrivanja, zagovarjanja vidika bančnikov, je treba postaviti vso stvar na preprost števec. Razširil sem obtožbo proti inž. Klinarju zaradi veleizdaje, ker je preprečil, da bi se porušili tovarniški objekti na Jesenicah. Inž. Klinar je v svojem zagovoru zavzel čudno, nam popolnoma nerazumljivo stališče. Trdi, da je storil s tem, da je ohranil ta obrat slovenskemu narodu in Osvobodilni fronti, ki se je borila proti sovražniku, neko uslugo in navaja sedaj to v svojo obrambo. Noče vedeti, da je bilo načelo OF in vseh zaveznikov, da se poruši vsaka mogoča potenca, vsak objekt, ki more služiti sovražniku, da se sovražnika onesposobi za borbo. On pa se še hvali, češ, jaz sem rešil Kranjsko industrijsko družbo na Jesenicah. To ni tako strašno presenetljivo, kajti takih stvari smo videli mnogo.

Ugotavljam to zaradi tega, da pribijem in ugotovim psihozo Klinarja in vseh drugih. Klinar se ne zaveda, ali vsaj kaže se tako, da je storil s tem svojim dejanjem, da je rešil objekte za sovražnika, sovražniku uslugo, da je pomagal sovražniku v borbi proti slovenskemu narodu in vsemu civiliziranemu svetu. On navaja to dejanje kot za slugo. Nadalje se zagovarja, da je pozneje šlo iz njegovega obrata nekaj delavcev v OF. Toda to samo dokazuje, da je mali človek imel pravičen čut, da je spoznal, da mora prenehati z delom za sovražnika.

Inž. Klinar pa je gradil dalje. Ko je preprost človek našel pravo pot s svojim poštenim slovenskim srcem, ko je njegovo uho prisluhnilo pozivu OF, naj ne dela za okupatorja, Klinar tega klika ni slišal. On je delal dalje. Enako se zagovarjajo drugi obtoženci. Tudi oni navajajo v svoj zagovor za kolaboracijonizem, da so nekaj reševali, da so rešili delnice zdravega denarnega zavoda. Toda ta denarni zavod je bil dejansko ves čas do današnjega dne eksponent in financir sovražnih sil. Sedaj trde, da tega niso vedeli. Preprost, pošten človek pa je to videl. Oni tega niso hoteli videti. Če že niso imeli stika z ljudstvom, bi morali imeti stik s tiskano besedo. Jaz sem bral vse polno razprav, ki so pobijale baš ta kapital, baš ta zavod, ki so ga razkrinkavale. Oni pa so sodelovali v njem do današ-

Nečak iz Rakeka piše

Mr. Anton Ivančič, 16213 sem prišel po 39 mesecih, in se ne da popisati, kaj sem dvakrat doživel.

"Doma sta se mi ubila z bombo dva fantka, eden star 10 let in pol, drugi devet let, katere je razstrelba vsa raztrgala. Sedaj imam še fantka, starega pet let in punčko, staro sedem let. Mati in žena sta še živi, pa slabega zdravlja, ker sta vse prestrašeni radi hudega bombardiranja, ki je bilo okrog nas.

"Preje sem imel sedem glav živine, sedaj imam še eno telico, pa kravo. Vojska je vse uničila, tudi obleko, orodje, itd. Doma so bili tudi preseljeni za osem mesecev. V tem času so doma jedli neslan krompir. Prišel sem ob vozove in sedaj je najtežje za obleko in čevlje, ker se bliža zima. Za hrano smo še pridelali, da bo za silo, ker smo se kar privadili slabemu. Upanje imam, da se bo zboljšalo, nekoliko se je že.

"V naši vasi je bilo 13 moških ubitih, eni v borbi, drugi za talce; starejši so: F. Cverin, A. Mihov, S. Gruden, Miha Kramar. Pogrešanih imamo še 11 moških. V celi vasi smo sedaj živi štirje starejši moški. Požgano je bilo: cerkev, Ivanice Anderjačeve, Grudnovo in pri Kramarju. "Človeške žrtve so bile velike. Padel je brat Stanko, ko je bil v trgovini. Moja žena je ob tri brate, na škupecem so ob tri fantke. Ni za popisati našega gorja.

"Sedaj h koncu mojega pisanja, sprejmite srčne pozdrave, Vi strček in žena, od nas vseh, matere, Micke in otrok.

"Franc Ivančič."

Pismo iz Št. Petru pri Krasu

Mrs. Marija Penko, 18516 Chapman Ave., je 23. avgusta t. l. poslala kablogram svojji svakinji Mariji Kapelj, v Novo Sušico, p. Košana pri Št. Petru, v katerem je prosila za vest, kako se pri njih in pri starih Mrs. Penko imajo. Dasi so tamkaj prejeli ta kablogram v petih dneh, in je bila vsota za povratni kablogram plačana, se ga domači gotovo niso znali poslužiti, in mesto kablograma, so poslali pismo, ki je dospelo po 38 dneh.

Pismo je pisala tašča Marija Penko, bivajoča v Novi Sušici, in je datirano 28. avgusta t. l. ter se glasi:

"Draga Mica, "Mica je dobila tvoj telegram. Najlepša hvala. Namesto nje ti pišem jaz. Doma sem ves čas vojne in tudi Tončka je doma; že drugo leto je bolna na pljučih. Mnogo hudega smo prestali v tej vojni, pa hvalabogu je vendar konec.

"Naša vasa je še vsa cela in tudi far, razen Volč, ki je vse požgano. Glede ljudi je pa tudi iz naše vasi nekaj fantov padlo. Blaževa sta dva ustrljena. Ona je prišla sedaj že iz druge internacije. Tudi Radkova ni več iz Rusije. Srečko je brez desne roke in očesa. Mikotu manjkajo prsti. Naša Ivanka je letos

umrla v Ljubljani. Tvoja mama pa ravno za naš šod, to je 29. julija 1945 smo je spremili na zadnji poti v Košano. Tvoj oče je ostal čisto sam in še zmeraj dela. Pravi, da bo že kakšen od vas prišel domov. Piši mi kaj. "Drugi sorodniki so še vsi živi; zdravi pa eni več, eni manj. Tudi jaz nisem pri zdravju, pa vseeno nekaj podelam. Toliko za sedaj, drugič kaj več. "Sprejmi srčne pozdrave ti in tvoja družina, od mame, enako tudi od Tonke in Mice z njegovo družino, ter Fitnikovih na Stari Sušici. Piši zopet kaj kmalu."

Temu pismu je bilo dodano še drugo, v katerem prosijo za čevlje za očeta, če bi se jih moglo poslati, kateri pa ni treba, da bi bili novi, češ, da so dobri že ponošeni, kajti tamkaj stanejo od 4 do 6 tisoč lir, pa se jih še težko dobi.

Glede gornjega pisma je najbolj žalostna novica o mladeničih, ki so v cvetu svoje mladosti žrtvovali svoja življenja. Radko je bil 24 let star, Srečko, ki je brez desne roke in očesa, je 22 let star, Milko, kateremu manjkajo prsti, pa 13 let. Niti še niso imeli prilike okusiti življenja, že so morali toliko grenkosti prenesti. — M. P.

Iz Spodnje Slivnice pri Grosuplju

Naslednje pismo je prejel Mr. Jakob Okoren, živeč v Milwaukee, Wis. Pisal mu ga je njegov brat Anton iz Spodnje Slivnice pri Grosuplju na Dolenjskem. Prejemnik pisma, Mr. Okoren je poslal istega svojji sestri, Mrs.

John Zajc, 452 E. 157 St. v Col. linwoodu. Poznana in narodno zavedna marljiva delavka Mrs. Zajc nam je izročila pismo, naj ga priobčimo v Enakopravnosti. Grozota vojne je obitno prizadela oba brata in sestro. Mrs.

njega dne, vse dotlej, dokler ni naše orožje preprečilo, da bi šli še dalje. Poglejmo stvar tako, kot je v resnici. Kaj je bil nemški kapital na slovenskih tleh, smo že iz razprave slišali. To je bilo samo eno orožje iz Hitlerjeve oržarne, to je bila penetracija slovenskega gospodarstva, za sužnjevanje slovenskega naroda, potiskanje malega naroda na stopnjo kolonialnega naroda. To je orožje iz oržarne nacističnega imperijalizma. Katere ekspoziture, katere pojavnosti v tem pravcu vidimo na slovenskih tleh?

Zaje je izgubila edinega sina, Johna, ml., ko je v zrakovoljni nesreči 23. aprila 1943 postal žrtev vojne v Texasu. Mr. in Mrs. Jakob Okoren pa sta bila obveščena od vladnega armadnega oddelka, da je njun sin že od februarja, ko je bil na zračnem poletu nad Nemčijo, pogrešan. Anton pa omenja v svojem pismu, da je tudi on izgubil edinega sina, in to po krivdi domačih izdajalcev. Pismo od brata Antona je datirano 1. septembra 1945 in je sledeče vsebine:

"Spodnja Slivnica pri Grosuplju.

"Dragi moj brat!

"V začetku mojega pisma se Ti najprej zahvalim, da si se tako hitro potrudil, da kakor je bil poštni promet odprt, da si mi takoj pisal. Jaz sem dobil prvi v naši vasi pismo iz Amerike, odkar se je vojna začela.

"Sedaj Ti moram pa en malo popisati naše doživljanje v tej vojni. Jaz jugoslovansko vojsko leta 1941 sem kar dobro prestal, ali gorje se je začelo, ko so prišli Italijani. Leta 1942, 6. julija smo morali vsi vaščani bežati iz vasi in nismo smeli dva meseca domov. Požgali so 72 poslopij, tako da eni gospodarji so čisto uničeni. Pri nas ni pogorelo vse, ker je bilo s ceglom pokrito, samo kar je bilo notri lesenega in polovico enega cimpra. Drugo poslopje so mi pa s kanoni (topovi) razbili. Pogorela mi je obleka in obutev in celi družini, tako da kmalu ne bomo prišli na pravi stan. Kar ni zgorelo, so pa še pokradli.

"Sedaj smo imeli cenitev, ker škodo pri nas so cenili 30,000 dinarjev predvojne vrednosti. To so naredili Italijani. Ko je eden odšel, je pa drugi prišel—Nemec. Kar ni eden uničil z ognjem, je pa drugi z bombami. Leta 1944 marca meseca so prišli trikrat bombardirati, tako da so se zidovja porušili, več živine pobili in nekaj ljudi je bilo ranjenih.

"Pišem ti, da si najbrž ob fantu Jožetu. Tudi jaz sem ob Poldeta, so mi ga Italijani ustrelili 15. avgusta 1942. Bil je en čas v Narodni osvobodilni vojski, potem je bil pa zaradi slabega zdravlja odpuščen in poslan domov za delo na terenu. Potem so ga pa domači izdajalci naznanili Italijanom. Tako sva oba nesrečna, pa kaj hočemo, mora že tako biti.

"Drugi smo ostali še vsi pri življenju. Oče in mati se še kar dobro držita; mati so stari sedaj 80 let, oče pa dve leti manj. Veliko sta reveža prestala v tej vojni žalosti in strahu, tako da Ti ne morem vsega popisati.

"Kaj pa Ana, Ti kaj piše? Ali ima ona še vso družino skupaj? Ni še nič pisala domov. Sporoči ji Ti, da jo pustimo vsi lepo pozdravit in da smo še vsi živi, samo Poldeta smo izgubili.

"Vprašam te, kako je v Zagorici. Sedaj že dolgo časa nisem bil doli; toliko vem, da so vsi pomrli, glih za Janeza ne vem, kje je, doma vem, da ni, ker je zmeraj šel po svetu. Kje ga je sedaj ta vojna doletela, ne vem. Doma je samo Ančka; koliko ima družine, mislim da ima štiri otroke. Ti bom drugič kaj več pisal, bom šel doli. To vem, da zaradi okupatorjev, Zagorica ni glih trpela. Ravno Slivnica je bila najbolj prizadeta. Kar je sosednih vasi, niso občutili okupatorjeve roke, sem pa kje kakšno malenkost.

"Franca je še zmeraj v Polju, stric in teta sta pa umrli. Slavka je s svojo družino tudi še zmerom na Slivnici, sta si naredila lepo hišo.

"Te prosim, piši mi kaj, kako si Ti kaj preživel to vojno in če si kaj vedel, kako je bilo tukaj.

"Za enkrat bom končal, Ti bom drugič kaj več pisal.

"Sedaj Te pa še enkrat lepo pozdravim kakor tudi Tvojo ženo, Tvoj brat,

"Anton."

Urednikova pošta

Jesenska zabava in ples

Euclid, Ohio. — Podružnica št. 14 Slovenske ženske zveze je sklenila na zadnji seji, da se priredi zabavni večer s plesom 20. oktobra v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Vstopnina bo 50 centov. Dela se z dobrim namenom, da se zopet nekaj podari v vojaško blagajno.

Ko gledam in berem časopise, do sedaj še nisem videla, da bi se katero posamezno društvo tukaj v Nottinghamu ali Euclidu zanimalo za to, da se kaj naredi v svrhu naših vojakov; vsak ima svoje izgovore, ali vojaki jih pa niso smeli imeti, šli so in se borili z dušo in telesom. Za koga? Za nas, da sedaj lahko brez skrbi dihamo in živimo kakor nas veselijo!

Slovenski društveni dom jim je postavil lepo častno ploščo, za kar mu gre vse priznanje.

Klub društev Slov. društ. doma je prišel z dobro voljo in sedaj pa, ko vidi, da nima nobene pomoči od posameznih društev, je pa tudi on opustil zadevo in vse stoji. V blagajni je lepa vsota, ali vse premalo, da bi se vojakom, katerih imena so na častni plošči, priredil en lep banket v priznanje za njih požrtvovalnost, in onim, kateri so bili pa ponesrečeni, bi se dalo darilo na banketu.

Tako bi bili vsi skupaj in lahko rekli: bratje smo, skupaj smo se borili pa se še zabavamo in veselimo skupaj.

Članice podružnice št. 14 sedaj delamo že v drugič v ta dober namen, in ne bo nas sram na dan banketa v roko seči enemu ali drugemu in se zahvaliti za njih borbo pri osvoboditvi domovine in naroda.

Prosim vas članice in vse rojake in rojakinje, da nas posetite in potem nam pripomorete do boljše blagajne naših sinov vojakov.

Na svidenje, 20. oktobra ob 8. uri zvečer. Odbor preskrbi za okrepčila in vse drugo.

Mr. Ludvik pa za valčke in polke. Prav za res bo lušno!

Frances Klein, tajnica.

Večer "Slovenskih Sokolov"

Že zopet je tukaj — Kdo? J. jesen, hladno vreme — oktober! Ampak zato samo pri peči ne moremo dramet celo zimo, lahko gremo za razvedrilom, na razpolago ga je na koše. Slovenski narodni dom na St. Clair

Prireditve v pomoč domovini

Sheboygan, Wis. — Odkar se je vojna končala, so na dnevnem redu razne prireditve po raznih naselbinah. Največ teh prireditve se prireja v korist bednemu in trepečemu ljudstvu v naši bivši domovini. Dolžnost nas vseh je podpirati takšne prireditve in s tem pomagati v kolikor je v naši moči revežem v domovini, kateri si niso sami krivi svoje nesreče.

Tukaj pri nas v Sheboyganu, se je pred nekaj meseci vršila kolekta po naši naselbini. Pomagali so pri temu poslu vsi zastopniki raznih slovenskih podpornih društev. Trudili so se od hiše do hiše, da so obiskali vse rojake po naselbini, nabrali so čedno vsoto, katero se je takoj odposlalo na pristojno mesto v pomoč bednim v staro domovino.

Vsa hvala gre njim za njihov trud in požrtvovalnost, kakor tudi tistim, kateri so se z darovi radevolje odzvali in s tem pokazali, da spoštujejo svojega bližnjega, kakor samega sebe.

Ameriško - slovensko združenje je lansko leto priredilo zabavni večer v ta namen. Ves prebitek v svoti sto dolarjev je

Ave. vedno nudi sto odelov, najbolj primerne zabave ob večer, mladini in tudi ta v samskem, samo poslušati se ne treba.

Slovenske Sokolice že eno leto pripomorejo, da je res nekaj vabljivo.

Nedobrodošla štiriletna na nam ni odvzela vsakega oktoberske prireditve, čeprav nas je vse nekaj težilo, ali nas veselici se je vsaj za hip malo oddahnili malo. Ampak kaj — zdaj pridite pogledat v naše srečne obraze, kot mladeniči, izprememba! — mladeniči, zdravih, dobrih, veselje jih je opazovati ti mladeniči so nam prinesli zmago in mir, čeprav so se ti mladi glave namesto njih škence!

Sokolice imajo pa zato svoje presenečenje. Vsak mladenič, pa najsibo v vojaški uniformi, se je dokazal, da je ali samo z dokazilom, ali kaj skop, se bo lahko cel večer postavil z rdečim šopkom pri njih. Prišla ga mu bo sko dekle!!!! In tudi njih na ohranimo v druženju pisniku. Občinstvo na njih pelje in pride s ponosom poslušati. Sprejeli jih bomo v vseh slovenskih valčkov in poskočni Vadnalovi godbi vrtine brhkih mladeničev.

Preteklo soboto pri Slovenskih Sokolih je bilo tako čudno dostojno, da se je čutili, da mladine skupaj, pa tako v in mirno, za izgled so marsičem!

Sokolice imajo kakor vsi kolikor je v moči članice, strežbe pripravljene v vsaki se vam tudi že v naprej prikuje za obisk!

Pričetek v soboto, 13. bra zvečer ob 8:30 v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Za odbor Slovenskih Sokolov št. 442 SNPJ

Ivana Šturm

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Duluth, Minn. — Dne 28. tembra je umrl naglo John Debelak, član SNPJ, dela ga je srčna kap. Star je 59 let in doma iz vasi Št. 59 let in doma iz vasi Št. gor pri Velikih Laščah. der je prišel v Ameriko Zapušča ženo, tri sinove (v armadi), dve sestre (v Clevelandu, drugo v starem ju) in več sorodnikov.

Midway, Pa. — Od vseh je bil častno odpuščen Licker. Pri vojakih je bil ta in 10 mesecev in se vrnil v Italijo in na zapadni fronti.

bil poslan za pomoč prireditelj. Slično prireditve priredilo 27. oktobra, ob uri zvečer v Fluderniku rani.

Vabljeni ste vsi rojaki in jakinje, da posetite ta Imeli boste dosti zabave za majhno vsoto 35 centov. Program za ta večer je novrsten, šaljiv in zanimiv redilo se bo šaljivo igra, kateri se ni bila igra, tečaj naselbini. Igra je rokav izvrstnih igralcev, leg igre bodi na program, novrstne godbene in pevke. Polovico dobička te oditve se bo poslalo v staro in brez strehe, ter prosimo moči.

Pričetek bo točno ob 8. zvečer. Vstopnice se bodo dajale tudi pri vratih našega ni večer. Dobite jih v vseh odborih Zdravstvenih

Torej, ne pozabite diti 27. oktobra, ob 8. uri zvečer v Fluderniku dvorani. Poslušajte na svidenje! Vas vabi

Odbor za Ameriško - slovensko združenje.

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

Ko je Gottfried došel svoja prijatelja, jima je povedal, da je gospodična Etienne v službi njegovega očeta. Pavel je dejal, da jo je imel za ciganko. Več ni povedal, kajti bil je zaročen z neko baselčanko in je izredno skrbno pazil, da ne bi pokazal zanimanja ali celo radovednosti za katero koli žensko, razen za edino, o kateri je upal, da jo bo poročil. Teodor ni pripomnil sploh ničesar. Po naravi je bil resen človek. Bil je tik pred zvršnim teološkim izpitom. Sadržal je že o nastavitvi v udobni župniji. Zaradi tega ni maral, da bi motile njegovega duha posvetne misli na ženske. Toda z Gottfriedom Sixtom je bilo drugače. In Tereza ga je začarala.

Do popoldne so ostali študentje pri koči. Pavel je zabaval ostala dva s svojimi muzikaličnimi talenti. Poizkusil je celo zaigrati na planinski rog, toda spravil je na dan le par divjih glasov, ki so vzbudili pri pastirjih glasno veselost.

"Bojim se," je dejal Teodor, "da bomo morali preložiti naš pohod na goro. Moj zemeljski Adam je potreben počitka. Ostanimu tukaj, prijatelja, od dveh, je jmo, pijmo in se veselimo, potem pa se vrnimo v dolino."

"Visokocastiti pastor je govoril," je pristavil Pavel, "dajte mu zdaj, naj posreblje olje iz posodic s sardinami, da ne bo izgubil njegov glas pomaziljenosti in bo še dalje pospeševal naše veselje."

Kasno popoldne so se študentje odpravili domov. Gottfried je stopal spredaj. Prišli so mimi skale in mimo globeli. Pazljivo se je oziral naokoli. Njegov pogled se je izgubljal preko postranih zelenih ploskev, dol v gozdove in navzgor v vršice ostrih čeri. Toda Tereze ni ugledal nikjer. S težkim srcem se je vrnil v Gam.

Doslej ni prišla še nobena govorica o Terezi na ušesa Antonu Jakobu, ki je koval načrte. Bržkone so se ljudje bali, da bi mu klepetali o eni izmed njegovih dekel. Toda vse Gam je poznal govorice. Otrok morilca je živel med njimi! Z nedolžnim obrazom se je prikradla med nje. Najprej je zvedel o Terezini tragični dediščini gospod Blaser, občinski pisar v Gamu. Vedel je to že dolgo, od takrat, ko je dobil njen krstni list. Eden izmed birokratov v Wallisu si je štel v dolžnost, da pouči tovariša v Gamu o Terezinih družinskih razmerah.

Rothlisberger in gospod Blaser sta se pogosto sešla pri kozarcu vina. Joggi je srečal včasih Buhlerjevega Fritza in Buhler Fritz včasih Rothlisbergerja. Frida je srečavala mesarjevo ženo in gospo Blaserjevo, ženo deželnega lovca, in vse občane. Hm, ta Lahinja! Ni-

kdar ni spregovorila besedice o tem. Vrinila se je v službo pri Antonu Mullerju! Vedno je igrala aristokracijo v svojih črnih cunjah in starih čevljih na zaponke. Zmešala je glavo Leonhardu. Zdaj sedi z njim gori v planini. Zda, v tej uri!

V deželi plazov govorice hitro rastejo. Nekateri so že zatrdjali, da je sedela v ječi tudi Tereza. Drugi pa so vedeli povedati, da je živela lahkomišelnost in so jo iz kantona Wallis izgnali.

Kdo bo končno osvobodil pokrajino tega črnega angela, te Tereze Etienne?

Ko je Terezina zgodba, ali prav za prav zgodba njenega očeta prišla na ušesa ljudem na Gamalpu, so stikali glave in šušljali. "Aha! Tako, tako! Zda pač vemo!" Njihova mlačna družabnost se je spremenila nenadoma v očitno nezaupljivost in godrnjavo nevolje nasproti vsakemu stiku s Terezo. Nekateri človečki so se je celo bali in govorili:

"Nekaj se bo še zgodilo, do kler bo pri nas." "Ta oseba," je izjavil stari Karli, "nas bo vse začarala. Zda bere neko knjigo."

"Vlačuga je," je pristavila debela, mlada Ema. "Ali se ne podijo naenkrat kakor vravogi vsi za njo, Leonhard, Kazimir, Santschi Jakob, Abel in Kristijan Tschudi? Ne, še slabša je kakor vlačuga!"

Marijana, mala dekla iz Stefwald, je prišla s svojo poročeno sestro Trudo iz sosednje planšaske kočice samo zato, da bi poizvedela, če je res, da živi med ljudmi na Gamhofu neka Lahinja, ki je umorila svojega otroka.

"Ej! Česa ne poveš!" je vzkliknila Hermina. "Svojejo otroka je umorila? Sveta Marija, o tem ne vemo še ničesar!" "Da, toda Jakob Steiger iz Gama je bil pri nas in je to povedal. Povedal mu je Buhler."

"Čemu pa ni v ječi?" "Pravijo, da ji niso mogli ničesar dokazati. Pravijo, da je njen oče še vedno v Sittenu v ječi, tudi zaradi umora."

"Bog nam bodi milostljiv! To je vendar strašno!"

"Stari mora vse to zvedeti in poslati ta stvar k hudiču."

"Oh, upokojeni vladni svetnik! Ježeš, ježeš! Kako le more trpeti tako reč."

"Kaj pa počne tukaj?" je poizvedovala mala dekla.

"Knjige bere. Hodi naokoli z golima rokama in bosa ter si povezuje lase z rdečim robcem."

"Rdečim! Ježeš! Ježeš!"

"Da, in vsi možakarji lazijo za njo in se ji klanjajo in opravijo vse delo namesto nje. Leonhard je ne pusti v hlev, ker se boji, da bi si umazala noge, in Santschi Jakob pomiva namesto nje vrče. Tudi mojemu

možu je že precej zmešala glavo, prav zares."

"Ježešna! Ježeš!"

"Sedi med nami in skoraj ne govori, po večini strmi predse."

"Ljubi jezus! Ta obsedena čarovnica!"

"In kolikor vem, še ni bila nikdar v cerkvi."

"Pošljite jo vendar v dolino!"

"Saj! Pri nas je ne maramo več."

"Kje pa je zdaj?"

"S svojo knjigo na sprehodu."

"Enkrat ji bom povedala svoje mnenje," je vzkliknila Ema in povesila brado. "Da, to bom storila."

Leonhard, ki je sedel v bližini, je vse slišal, kar sta govorili o Terezi. On je bil edini, ki ni verjel tem govoricam. Da obdaja Terezo neka skrivnost, to je čutil, toda čutil je tudi, da ne more biti nič strašnega, nič sramotnega. Še se je spominjal besed Antona Mullerja. "Povem ti samo to, da ne dovolim niti tebi niti kateremukoli drugemu človeku, da bi spravljaj moje hišo v slah glas." "Mojo hišo!" Leonhard je čutil, da pripada tej hiši. Njegov oče je nekdane dni služil tej hiši. Zda je vrsta na njem in tudi on ji bo zvesto služil.

Bolj ko so bile govorice blažene in pretrane, tem bolj mirni in odločni je bil Leonhard. Bil je na preži: "Puško k nogam" in je čakal priložnosti, da bo očistil ozračje, da bo razgnal zlobne sence, ki so legle na planino in "hišo".

Neko noč se je vnela sosednja koča in je docela pogorela. Nekateri ljudje so videli, da je šla Tereza v zgodnjih večernih urah tam mimo in jasno je bilo, da je koča pogorela le zaradi tega, ker jo je čarovnica zavdala z zlobnim čarom. Nekega dne je strmoglavilo mlado tele preko skalnatga previsa v prepad, drugi zopet so se odtrgale skale in zropotale v dolino.

Brez dvoma je vse te dogodke zakrivila Tereza. Se nikdar ni strmoglavil bik ali krava ali vol ali tele kar tako na lepem v prepad. Ze več kakor trideset let se ni rušilo skalovje, je dejal stari Karli. Bila je tam tudi dekla po imenu Kristina, zelo skromnega duha, ki je celo zatrdjevala, da je videla, kako je Tereza pogledala to mlado tele in kako ji je žival vrnila pogled in nato poskočila ter strmoglavila petdeset metrov v globino kakor rogat vrag prav pred Terezine noge.

"Ha, česa ne poveš! Hudiča ima v očeh, to je zdaj gotovo. Povsem gotovo."

Nekega dne je prišel iz Gama Rothlisberger, da bi videl, kako je. Poslal ga je Anton Muller, naj pregleda krave, plača najemnike in pogleda, če živijo vsi v miru.

Rothlisberger se je dalj časa razgovarjal z Leonhardom in Mahderjem v eni izmed koč. Zvečer, ko so prignali krave domov, jih je preštel, si ogledal kos za kosom, položil tu pa tam roko na eno izmed živali in je bil po vsem videzu zadovoljen. Nato je poslal Emo po Terezo. Čez nekaj časa se je Ema vrnila s Terezo.

"Tu je Lahinja," je dejala z neprikritim zaničevanjem. "Sedela je s hrbtom naslonjena ob drevo, s knjigo v roki in je na pol spala! In temu pravijo delo!"

Rothlisberger je uprl svoje temne, z gostimi obrvmi zarasle oči v Emo in pristavil, da ona ni za to tu, da bi ocenjevala druge.

"Pojd na svoje delo, debeluhinja!" je ježno zaklical. "Težko je človeku, da bi govoril s teboj dostojno besedo!"

"Aha, pri njej je pa to zelo lahko! Vse spoštovanje velja le njej! Svetnica! Hahaha!"

"Poberi se, ti pravim!" je zakričal Rothlisberger in jezna rdečica mu je planila v lice. "Ali pa te bom po hlapčevsko!"

Ema je zaničljivo pihnila skozi zobe in odšla. "Pismo imam za tebe, Tereza," je dejal Rothlisberger in ji podal ovitek.

Mirno je uprla svoje temnomodre oči v njegov pošten obraz in vzela pismo. Kratko je zamrmral "Dober dan", se okrenil od nje in jo zapustil. Tereza je bila užaljena. Rada bi bila spregovorila par prijaznih besed z možem, ki se je prvi zavzel zanjo. Toda izognil se ji je, odšel je. Od tega trenutka dalje je vedela vse. Čudno pa je bilo, da ni niti za sekundo obupavala. Vživel se je v življenje teh ljudi, vkoreninila se je med njimi in jih je presojala po njihovi vrednosti. Kljubovala jim bo. Ne bo pobegnila, ne, zdaj ne! Enkrat za vselej se bo otresla prokletstva svojega življenja.

Naj se zgodi karkoli! Pravico ima do življenja!

Nato je šla v stran, da bi prebrala pismo. Pisave ni poznala. Na ovitku je bil žig: Gam. Kdo naj bi ji pisal to pismo? Ali je Rothlisberger vedel? Najbrže

ne. Odprla je ovitek in brala:

Ljuba gospodična Etienne! V nekaj dneh zapustim Gam. Veliko sem premišljeval, odkar sem Vas videl v planini, in čutim, da Vas moram videti še enkrat, preden odpotujem. Zaradi določenih razlogov, ki vam jih bom kasneje razložil, ne morem priti podnevi. Bodite, prosim, osmega avgusta ob eni ponoči pri skali, kjer sem Vas zadnjič srečal. Prosim, naj ostane vse strogo tajno! Razložil bom vse ustno, ko se vidava.

G. S.

Gottfried Sixtus! Zdelo se ji je, da se planina suče pred njenimi očmi. Ob eni ponoči! Kaj je hotel?

Čudno razburjena je večkrat prebrala pismo. Nato pa, ga je z ostro kretnjo nenadoma raztrgala. Jeza se je usipala iz njenih oči. Kaj misli ta študent, da je ona? Da je Ema? Marijana? Ida? Sklenila je, da Gottfrieda ne bo počakala. Vendar se od tega trenutka iz njenega srca ni več umaknil čuden žar. Tisoč bojov je bojevala sama s seboj, v vseh je prišla do istega zaključka: na sestanek ne bo prišla.

Prišla je noč, ki jo je določil Gottfried Sixtus.

(Dalje prihodnjic)

Only Lady Exerciser

Marie Batzer, the only feminine exercise rider at Hollywood Park track, is shown with Wing and Wing before one of her regular morning workouts.

V. BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Joseph Sorsek

ki je za vedno zaspal dne 10. oktobra 1943.

Dve leti je že poteklo, kar zapustil solžno si dolino, ko od nas Te je ločila na poži kile nemila smrt.

Dragi soprog in ljubljeni oče, na Tvoj grob danes spominim hite, Včni Bog Ti daj pladilo, spavaj v grobu zdaj sladko.

Žalujejo ostali:

GERTRUDE SORSEK, soproga JOSEPHINE, ROSE in GERTRUDE, hčere.

Cleveland, O. 10. okt. 1945.

Za delavce

STALNO DELO dobi pošte-no dekle, ki zna malo slovensko ali hrvatsko govorico, za delo v modni trgovini.

ANZLOVAR'S

6202 St. Clair Ave.

Ženska

samska ali poročena brez otrok, dobi gospodinjstvo delo. Želi se, da bi tu ostala. Majhna družina. Za podrobnosti pokličite BR 2529, med 9. uro zjutraj in 1. uro popoldne.

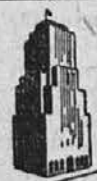
Išče se

ZIDARJE IN TEŽAKE

Dobra plača

Kdor se zanima, naj se oglasi na

960 E. 185 St.

DELAJTE V
MODERNEMU POSLOPJU
THE TELEPHONE CO.
potrebuje

ŽENSKÉ kot delavke hišnih del

Downtown poslopja
Stalno delo—Dobre plače
Polni ali delni čas
6 večerov v tednu
5:10 do 1:40 zj.

Zglasite se na
Employment Office
700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop., dnevno
razven ob nedeljah

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

Išče se OSKRBNIK

za čiščenje in oskrbovanje korpornih prostorov v Slovenskem domu na Holmes Ave. Delo stalno in plača po dogovoru. Na zahtevo je poleg dobre plače tudi stanovanje, vključivši elektrike in plina. Lepa prilika za posameznika ali zakonca srednjih let.

Zglasiti se je vsak večer med 8. in 10. uro pri TAJNIŠTVU KORPORACIJE.

Oglašajte v - - - Enakopravnosti

Jacket Dress Can
Add Victory Bond

Black dress, skirt and jacket, practically a uniform for the business girl. Here the jacket is open; at the desk it would be buttoned snugly to the top. Smart girls make their own clothes and invest their savings in Victory Bonds.

Mali oglasi

OTVORITVENI KONCERT
Cleveland Orchestra
Erich Leinsdorf, dirigent
SEVERANCE center, 11. okt. 1945
Dvorana sobota, 13. okt. 1945
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstopnice v Severance dvorani

Stanovanje išče

Priletna človeka išče stanovanje s 3 sobami. Kdor ima primernega, naj pusti našo uradu tega lista.

Pohištvo napro

in dobi se tudi stanovanje s sobami in kopalnico. Ogled lahko med 10. uro zjutraj in 1. uro popoldne, ter v soboto deljo dopoldne. Vpraša se na 6718 St. Clair Ave., zgoraj.

Farma napro

v Perry, O., na Turney rd. segajoča 20 akrov; hiša s 5 sobami, vse udobnosti kot v hotelu. Hlev, kokošnjak in garaža. Proda ali zamenja za dobro. Istotam se proda 100 bushel ruže, in 10 ton sena. Proda di bolezn. Vpraša se na Miller Ave., Euclid, O., v soboto.

Dekle,

staro 17 let, zanesljivo in no, želi dobiti službo za otrok, čez dan ali ob večerih. Kličite GA 1945.

Dve opremljeni sobi

se odda v najem. Priprave dvojne deklet. Si lahko khati. Vpraša se na 1127 E.

Naprodaj je

hiša s 10 sobami, 5.5 soto in kopalnico na 1. stopnju. Kokošnjak, poln lota. Cena \$7,200. P. LI 9837, ali se zglasite na 14315 Darley Ave.

ŽENE IN DEKLE

Pridite po lepe v suknje, ker imamo vbero jesenskih in zimskih, vseh mer.

Ravnotako imamo vrstine obleke za žene: kleta; suits, krila, bluze, piče in vsakovrstnega ga spodnjega perila.

tako imamo za otroke, nje perilo, obleke, snow suits in vse druge se potrebuje pri dru

kovtre, blankete.

Kdor ima sorodnike ri domovini, katerim va kaj poslati, priporo

va pride k nam, ker im

več pripravnega blaga slati. Mi vam tudi pri

mo zaboj, da je pripr

odposlati naprej. Pripr

vam priporočamo.

ANZLOVAR

6202 ST. CLAIR
Vogal E. 62 St. in S.

NORTHERN FURN

Forneze inštaliramo pravimo vsakovrstne z novimi ali rabljenimi HE 4146

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popusti na
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. - HE 4146

Oglašajte v Enakopravnosti

Gostilničarjem, trgovcem, društvom
in posameznikom — naznanjamo,
DA VAM SEDAJ LAHKO POSTREŽEMO Z
RAZNO-VRSTNIM PIVOM

GROSSVATER

(SPRING WATER)

ALE -- HALF & HALF

TER FINIMI MEHKIMI PIJAČAMI

Se priporočamo

Double Eagle Bottling Co.

John Potokar in sinovi, lastniki

6517 St. Clair Ave. HENDERSON 4629

V BLAG SPOMIN
ob deseti obletnici, kar je umrl naš ljubljani in nikdar pozabljeni soprog in skrbni oče

JOHN BRANISEL

Zatislil je svoje blage oči dne 11. oktobra 1935

Deset dolgih in žalostnih let je že minulo, odkar si Ti naš ljubljani, zapustil nas. Naše oči Te iščejo, naša srca pa za Teboj žalujejo. Tolaži nas misel, da bo prišel čas, ko najdemo uteho našim srcem v gomili kraj Tebe! Spavaj mirno — snivaj sladko!

Žalujoča soproga

ANA in sin JOHN

Cleveland, Ohio, dne 11. oktobra, 1945.